CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

Miejsce na naklejkę.
Sprawdź, czy kod na naklejce to **M-100**.
Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny ***Formuła 2023***

JĘZYK POLSKI

ARKUSZ **1**

Poziom podstawowy

Arkusz 1. (testy)

Symbol arkusza
MPOP-P1-**100**-2606

DATA: **1 czerwca 2026 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS TRWANIA: **240 minut**

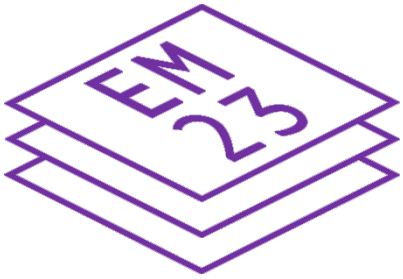
(łącznie na rozwiązanie testów i napisanie wypracowania)

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA ZA ARKUSZ 1. (TESTY): **25**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **dwa właściwe arkusze egzaminacyjne**, tj. arkusze we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**, oznaczone 1 i 2 – jeden z testami, drugi z wypracowaniem.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwe** arkusze – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwe** arkusze – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Układ graficzny
© CKE 2022

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy ten arkusz egzaminacyjny (z testami) zawiera 18 stron (zadania 1–16). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora. Tabelki są umieszczone na marginesie przy każdym zadaniu.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na następnych stronach.

Część 1. Test *Język polski w użyciu*

Przeczytaj uważnie teksty, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nimi. Odpowiadaj **tylko na podstawie tekstów** i tylko **własnymi słowami** – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tylu odpowiedzi, o ile Cię poproszono.

Tekst 1.

Aleksandra Leszczyńska
Sport to zdrowie!

„Sport to zdrowie!" – w znanym przysłowiu wyrażono przekonanie o pozytywnym wpływie sportu na zdrowie jednostki. W kampaniach społecznych, w prozdrowotnych akcjach edukacyjnych, a także – w publikacjach naukowych, przekonuje się o konieczności podejmowania regularnej aktywności fizycznej dla prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka oraz dla utrzymania dobrego stanu zdrowia fizycznego i psychicznego.

Przekonanie o korzyściach płynących z regularnego uprawiania sportu odzwierciedlają wyniki badań naukowych. Wskazują one na korzystny wpływ ćwiczeń na zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka. Systematyczne uprawianie sportu pomaga np. radzić sobie ze stresem, rozładowuje napięcie psychiczne i poprawia samopoczucie. Aktywność fizyczna stanowi zatem istotny czynnik kształtowania zdrowia, rozwijania nawyków i innych zachowań zdrowotnych, jak również okazuje się wartościową formą spędzania wolnego czasu.

Z kolei abstynencja ruchowa, niechęć do ruchu, niesie za sobą poważne konsekwencje zdrowotne. Brak aktywności społeczeństw może także być znacznym obciążeniem dla systemu gospodarczego i dla systemu opieki zdrowotnej państwa – poprzez zwiększenie wydatków, jakie należy ponieść na opiekę nad osobami niezdolnymi do pracy ze względów chorobowych oraz na ich leczenie.

Wśród Polaków podejmujących aktywność fizyczną najbardziej popularnymi formami rekreacyjnej aktywności ruchowej są formy podstawowe, określane mianem sportów całego życia. W naszym społeczeństwie największym uznaniem cieszą się: jazda na rowerze, pływanie oraz wszelkie odmiany marszu, takie jak jogging, spacer lub *nordic walking*[1]. Aktywność fizyczną częściej podejmują mężczyźni niż kobiety. Sport stanowi domenę ludzi młodych – systematyczne wykonywanie ćwiczeń maleje wraz z wiekiem, po zakończonej edukacji szkolnej obserwuje się spadek uczestnictwa w kulturze fizycznej. Większą aktywność fizyczną wykazują mieszkańcy miast niż mieszkańcy wsi, co w dużej mierze jest związane z większą dostępnością do obiektów i do sprzętu sportowego w ośrodkach miejskich.

Za podstawowy powód abstynencji ruchowej uznaje się deficyt czasu – większość Polaków usprawiedliwia swoją niską aktywność fizyczną właśnie brakiem czasu wolnego. Jak jednak zauważa Włodzimierz Kocemba, badacz: „wskazywanie na brak czasu jako na obiektywną przeszkodę uczestnictwa w kulturze fizycznej jest klasyczną racjonalizacją poglądów i ukrywaniem bardziej autentycznych powodów preferowania innego typu zajęć".

Podkreśla się, że dużą rolę w regularnym uprawianiu sportu odgrywa infrastruktura – niewystarczająco rozwinięta baza sportowa oraz brak dostępności do obiektów sportowo-rekreacyjnych stanowią przeszkodę zwłaszcza na obszarach wiejskich. Wskazuje się także na ograniczenia społeczno-ekonomiczne i na wysokie koszty udziału w niektórych formach aktywności. Sprawia to, że niektóre z nich są dostępne wyłącznie dla ludzi

o relatywnie wysokich dochodach. Z drugiej strony należy zauważyć, że większość osób deklarujących systematyczne wykonywanie ćwiczeń podejmuje aktywność na łonie natury, w parkach. Argument o braku odpowiedniej dostępności do infrastruktury lub o wysokich kosztach korzystania z obiektów i sprzętu sportowego nie zawsze okazuje się zatem uzasadniony, zwłaszcza że na popularności w ostatnich latach zdają się zyskiwać najprostsze formy rekreacji ruchowej, uprawiane na świeżym powietrzu i niewymagające zaopatrzenia się w drogi, specjalistyczny sprzęt sportowy.

Niezwykle istotne jest promowanie prozdrowotnego uprawiania sportu skierowane do wszystkich, niezależnie od wieku, od płci, od kondycji fizycznej, od miejsca zamieszkania lub od statusu społecznego, a nie – tylko do młodych, sprawnych i wysportowanych osób.

Na podstawie: Aleksandra Leszczyńska, *Sport to zdrowie! Refleksje o aktywności fizycznej Polaków*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica" 2013, nr 45.

[1] *Nordic walking* – forma rekreacji polegająca na maszerowaniu z wykorzystaniem specjalistycznych kijków.

Tekst 2.

Ryszard Polak, Paweł Tarkowski

Socjalizująca rola aktywności sportowej dzieci i młodzieży

Socjalizacja jest procesem wprowadzania człowieka w świat obowiązujących go norm, a sport jest dziedziną, w której mamy do czynienia z nagromadzeniem różnego rodzaju zasad i przepisów, trwałych i ponadczasowych, które z kolei podnoszą moralny wymiar ludzkiego życia.

Socjalizującej roli sportu pomaga obecna w nim reguła *fair play*, która swoje korzenie ma w kręgach rycerskich średniowiecza. Jest to reguła etyczno-moralna zawodników uprawiających sport, według której od uczestników rywalizacji w danej dziedzinie oczekuje się przestrzegania obowiązujących w niej zasad ustalonych wcześniej, takich jak: bezinteresowne poszanowanie reguł gry, szacunek dla przeciwnika, umożliwienie równych szans w rywalizacji, niewykorzystywanie przewagi losowej, rezygnacja z praktycznych korzyści ze zwycięstwa, minimalizacja cierpień przeciwnika. W czasie szkolnych zawodów młodzi ludzie doświadczają faktu, że tzw. czysta gra to w praktyce respektowanie zasad opartych na tradycji, na prawym sumieniu i na powszechnie akceptowanej moralności.

Udział w grupie sportowej przynosi wiele korzyści młodemu człowiekowi, czego dowodem mogą być np. wyniki badań przeprowadzanych wśród uczniów klas sportowych, wskazujące, że uczęszczające do nich osoby charakteryzują się większą dyscypliną, wyższą oceną zachowania, poczuciem wspólnego interesu, a osiągnięcia w nauce są lepsze niż osiągnięcia rówieśników albo takie same.

Często podkreślaną zaletą aktywności sportowej w procesie socjalizacji młodego pokolenia jest również kształtowanie zdolności do współpracy w grupie, a ta umiejętność jest cenionym elementem uczestnictwa w życiu społecznym, wyznacznikiem stopnia uspołecznienia. Kształtowanie tej umiejętności następuje przede wszystkim w trakcie gier i zabaw zespołowych. Dzięki zespołowemu uprawianiu sportu dzieci i młodzież uczą się dzielenia się z innymi doświadczeniem oraz solidarności, a także rezygnacji z indywidualnych korzyści dla dobra ogółu. Drużyna złożona z rówieśników dla młodych ludzi staje się ważną, jeśli nawet nie – najważniejszą grupą, do której przynależą, w której nawiązują się więzi międzyosobowe o szczególnym charakterze.

W ramach uczestnictwa w sporcie realizowany jest również wzór higieniczny kultury fizycznej, którego celem jest dbałość o zdrowie, zgodnie z maksymą rzymskiego poety Juewenalisa: „W zdrowym ciele zdrowy duch”. W procesie uspołecznienia młodzi ludzie nabywają właściwego stosunku do zdrowia jako cennej wartości nie tylko z indywidualnego punktu widzenia, lecz także z perspektywy ogółu społeczeństwa. Młodzi sportowcy, będący pod opieką nauczycieli oraz trenerów, zachęcani są przez nich do zdrowego stylu życia: do odżywiania się, do nawodnienia, do higieny osobistej. Wielu z nich udział w rywalizacji sportowej kończy wraz z wejściem w dorosłość, jednak wcześniej wypracowane wzory zachowania często są dalej przez nich powielane. Badania ukazują pewną istotną zależność między byciem aktywnym fizycznie w okresie dzieciństwa a podobnymi praktykami w życiu dorosłym.

Zatem uczestnictwo w różnych formach aktywności sportowej nie tylko skutkuje zmianami w obrębie zdrowia fizycznego i sprawności motorycznej młodego człowieka, lecz także przynosi szereg korzyści w kształtowaniu jego osobowości oraz uspołecznieniu. Praktycznych umiejętności potrzebnych ludziom w życiu można się uczyć w połączeniu z umiejętnościami sportowymi, które kształtują w młodym człowieku gotowość do pokonywania wyzwań związanych z codzienną egzystencją. Zachowania nabyte w trakcie uczestnictwa w aktywności sportowej mogą przecież być skutecznie przenoszone na inne dziedziny życia.

Na podstawie: Ryszard Polak, Paweł Tarkowski, *Socjalizująca rola aktywności sportowej dzieci i młodzieży w świetle współczesnej literatury socjologicznej i humanistycznej*, „Rozprawy Społeczne” 2020, t. 14, nr 3.

1. 0–1

Zadanie 1. (0–1)

Na podstawie tekstu Aleksandry Leszczyńskiej wyjaśnij, na czym polega zależność między poziomem aktywności fizycznej a dostępnością do infrastruktury sportowej.

.....

.....

.....

.....

2. 0–1

Zadanie 2. (0–1)

Zgodnie z tekstem Aleksandry Leszczyńskiej aktywność fizyczna maleje wraz z wiekiem. Czy to przekonanie znajduje potwierdzenie w tekście Ryszarda Polaka i Pawła Tarkowskiego? Uzasadnij odpowiedź.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0–2)

3.
0–1–2

Na podstawie tekstu Ryszarda Polaka i Pawła Tarkowskiego wyjaśnij, dlaczego uprawianie sportu przynosi korzyści dla społeczeństwa. Rozstrzygnij, czy o takich samych korzyściach dla społeczeństwa wynikających z uprawiania sportu jest mowa w tekście Aleksandry Leszczyńskiej. Uzasadnij odpowiedź.

Wyjaśnienie: .....

.....

.....

.....

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 4. (0–1)

4.
0–1

Uzupełnij zdania dotyczące tekstu Aleksandry Leszczyńskiej. Wpisz właściwe określenia, wybrane spośród podanych w nawiasach.

W akapicie 5. przedstawiono …… (*przyczynę* / *skutek*) niskiej aktywności sportowej Polaków według deklaracji większości z nich. Słowa Włodzimierza Kocemby zacytowane w tym akapicie …… (*podważają* / *potwierdzają*) wiarygodność deklaracji Polaków, o której mowa w zdaniu poprzedzającym cytat.

Zadanie 5. (0–1)

5.
0–1

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń odnoszących się do tekstu Aleksandry Leszczyńskiej oraz do tekstu Ryszarda Polaka i Pawła Tarkowskiego. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W każdym z tekstów użyto czasowników w pierwszej osobie liczby mnogiej.	**P**	**F**
W każdym z tekstów występuje słownictwo o charakterze wartościującym.	**P**	**F**

6.
0–1–2–3–4

Zadanie 6. (0–4)

Na podstawie <u>obu tekstów</u> napisz notatkę syntetyzującą na temat: wpływ sportu na życie człowieka. Twoja wypowiedź powinna liczyć 60–90 wyrazów.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

Miejsce dla egzaminatora

Część 2. Test historycznoliteracki

Wykonaj zadania. Odpowiadaj tylko **własnymi słowami** – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tylu odpowiedzi, o ile Cię poproszono.

Zadanie 7. (0–1)

Przeczytaj poniższy fragment utworu literackiego.

Sofokles
Antygona

KREON
Nie był ci bratem ten, co poległ drugi.

ANTYGONA
Z jednego ojca i matki zrodzonym.

KREON
Czemuż więc niesiesz cześć, co jemu wstrętna?

ANTYGONA
Zmarły nie rzuci mi skargi tej w oczy.

KREON
Jeśli na równi z nim uczcisz złoczyńcę?

ANTYGONA
Nie jak niewolnik, lecz jak brat on zginął.

KREON
On, co pustoszył kraj, gdy tamten bronił?

ANTYGONA
A jednak Hades pożąda praw równych.

KREON
Dzielnemu równość ze złym nie przystoi.

ANTYGONA
Któż wie, czy takie wśród zmarłych są prawa?

KREON
Wróg i po śmierci nie stanie się miłym.

ANTYGONA
Współkochać przyszłam, nie współnienawidzić.

Sofokles, *Antygona*, tłum. Kazimierz Morawski, Wrocław 2009.

7.
0–1

Wykaż, że w przytoczonym fragmencie utworu Sofoklesa Antygona posługuje się argumentem odwołującym się do autorytetu.

.....

.....

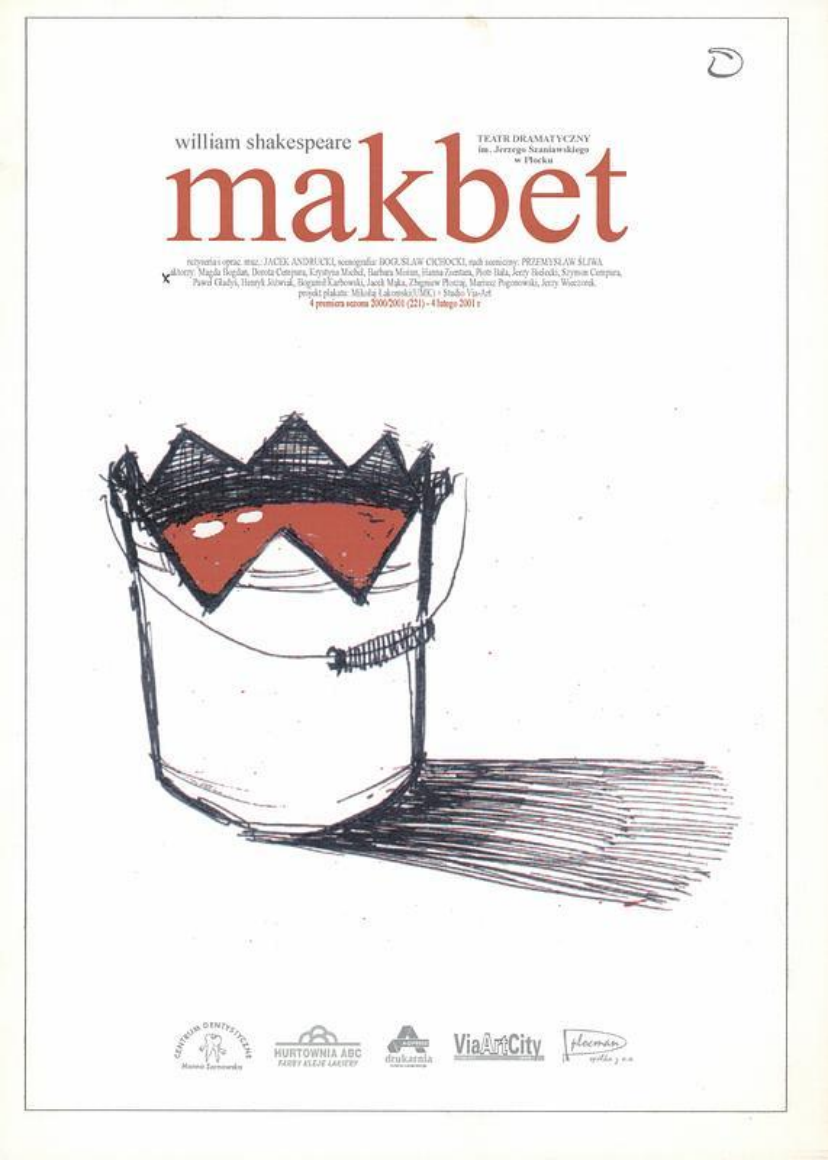
.....

.....

.....

Zadanie 8. (0–2)

Zapoznaj się z poniższym plakatem.

Mikołaj Łakomski, plakat do przedstawienia *Makbet*, Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego, Płock 2001, www.encyklopediateatru.pl

Na plakacie za pomocą różnych elementów graficznych przedstawiono interpretację *Makbeta*. Wybierz dwa elementy graficzne i wyjaśnij ich sens w kontekście problematyki utworu Williama Szekspira.

8.
0–1–2

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 9. (0–1)

Przeczytaj poniższy utwór literacki.

Ignacy Krasicki
Orzeł i jastrząb

Orzeł, nie chcąc się podłym polowaniem[1] bawić,
Postanowił jastrzębia na wróble wyprawić.
Przynosił jastrząb wróble, jadł je orzeł smacznie;
Zaprawiony na koniec przysmaczkiem nieznacznie,
Kiedy go coraz żywszy apetyt przenika –
Zjadł ptaszka na śniadanie, na obiad ptasznika[2].

[1] Podłe polowanie – tu: polowanie na drobne ptaki.
[2] Ptasznik – tu: jastrząb.

Ignacy Krasicki, *Orzeł i jastrząb*, [w:] tegoż, *Bajki*, Wrocław 1989.

Wyjaśnij, na czym polega alegoryczny charakter bajki *Orzeł i jastrząb* Ignacego Krasickiego.

9.
0–1

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0–1)

Przeczytaj poniższy fragment utworu literackiego.

Adam Mickiewicz
Romantyczność

«Słuchaj, dzieweczko!» – krzyknie śród zgiełku
Starzec i na lud zawoła:
«Ufajcie memu oku i szkiełku,
Nic tu nie widzę dokoła.
[…]
Dziewczyna duby smalone[1] bredzi,
A gmin[2] rozumowi bluźni».

[1] Duby smalone – głupstwa, brednie, rzeczy zmyślone.
[2] Gmin – ludzie prości, niewykształceni.

Adam Mickiewicz, *Romantyczność*, [w:] tegoż, *Wiersze*, Warszawa 1976.

10. 0–1

Uzupełnij zdanie. Wpisz właściwe określenia, wybrane spośród podanych w nawiasach.

Bohater, który wypowiada się w przytoczonym fragmencie *Romantyczności* Adama Mickiewicza, reprezentuje światopogląd typowy dla (*oświecenia* / *romantyzmu*) ……, będący wyrazem przekonania o wartości (*zmysłowego* / *pozazmysłowego*) ……. poznania świata.

Zadanie 11. (0–2)

O Rodionie Raskolnikowie jeden z bohaterów *Zbrodni i kary* Fiodora Dostojewskiego powiedział:

Wielkoduszny i dobry. […] *A znów kiedy indziej* – […] *zimny i nieczuły, ba, wręcz nieludzki, doprawdy, można by powiedzieć, że dwa przeciwstawne charaktery zmieniają się w nim kolejno.*

Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*, tłum. Czesław Jastrzębiec-Kozłowski, Warszawa 1977.

Uzasadnij trafność przytoczonej opinii o Rodionie Raskolnikowie. W odpowiedzi odwołaj się do przykładu – z powieści *Zbrodnia i kara* – dowodzącego, że ten bohater raz był *wielkoduszny*, oraz do przykładu dowodzącego, że innym razem był *nieludzki*.

11.
0–1–2

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (0–2)

12.
0–1–2

Przeczytaj poniższą definicję.

Arkadia – region rolniczy uchodzący w wyobraźni poetów antycznych za przysłowiowy kraj szczęśliwości.

Na podstawie: *Słownik kultury antycznej*, red. Lidia Winniczuk, Warszawa 1986.

Rozstrzygnij, czy oba środowiska – inteligencja i chłopi – w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego postrzegają wieś jako arkadię. Uzasadnij odpowiedź.

Rozstrzygnięcie: .....

.....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13.
0–1–2

Zadanie 13. (0–2)

Tabela zawiera wybrane założenia dwóch epok literackich: Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego. Do każdej epoki (A–B) dobierz odpowiedni cytat z utworu poetyckiego, wybrany spośród cytatów 1–4, ilustrujący założenia danej epoki, ujęte w tabeli. Wpisz właściwy numer cytatu w odpowiednie miejsce w tabeli.

	Epoka literacka – założenia	Numer cytatu
A	**Młoda Polska** Swoją sytuację ogólną pisarze […] odczuwali pod postacią schyłku, dekadentyzmu […], przeciwstawiając stanowisko artysty poglądom i przesądom drobnomieszczańskiego filistra. *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, t. 1, red. Julian Krzyżanowski, Warszawa 1984.	
B	**Dwudziestolecie międzywojenne** Zajęli oni [poeci] wobec tradycji postawę umiarkowaną, odrzucili jednak zdecydowanie wzniosłą tematykę […] poezji młodopolskiej, zwracając się ku powszednim sprawom i uczuciom szarego człowieka i dążąc do upotocznienia języka poetyckiego. *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, t. 2, red. Julian Krzyżanowski, Warszawa 1985.	

Cytaty

1. Skąd znam panią? To dobre!
Widziałem jak z kinematografu[1]
Wychodziła pani zeszłą razą w towarzystwie gości…
Szukałem panią! Jak babcię kocham! A tu trzeba trafu,
Że znowu panią widzę… Co za zbieg okoliczności!

2. Na fortecy z białego piasku
bije zegar z kukułką trwogi.
Gdzie mnie wiedziesz, smutku, do laski
przykutego jak do pustej drogi?

3. Evviva l'arte![2] W piersiach naszych płoną
ognie przez Boga samego włożone:
więc patrzym na tłum z głową podniesioną,
laurów za złotą nie damy koronę
i chociaż życie nasze nic niewarte:
evviva l'arte!

4. Szukam nauczyciela i mistrza
niech przywróci mi wzrok słuch i mowę
niech jeszcze raz nazwie rzeczy i pojęcia
niech oddzieli światło od ciemności.

[1] Kinematograf – kino.
[2] Evviva l'arte! – (wł.) Niech żyje sztuka!

Zadanie 14. (0–1)

Przeczytaj poniższy fragment utworu literackiego.

Gustaw Herling-Grudziński
Inny świat

Stary Kozak miał syna w Czerwonej Armii, młodego lejtnanta wojsk pancernych, którego fotografia stała w baraku w posrebrzanych ramkach obok pryczy ojca. [...] Pamfiłow kochał młodego Saszę miłością zupełnie zwierzęcą. [...]

Tego przywiązania nie osłabiał nawet fakt, że nie spotykało się ono z pełną wzajemnością. [...]

Więźniowie mogą otrzymywać listy bez ograniczeń, wysyłać zaś jeden na miesiąc; Pamfiłow nie omijał żadnej okazji, aby się upomnieć o znak życia od syna – jedyną rzecz, która nadawała sens jego własnemu życiu. [...]

W marcu 1941 roku Pamfiłow otrzymał wreszcie list od syna. [...] Sasza donosił, że nie będzie teraz pisywał przez dłuższy czas, bo nie pozwolą mu na to pilne zajęcia. Ale stereotypowy ustęp listu o potężnym Związku Sowieckim i „naszej socjalistycznej ojczyźnie" miał teraz więcej niż zazwyczaj ognia i kończył się zdaniem, w którym syn usprawiedliwiał i pochwalał nawet aresztowanie ojca jako „przejaw historycznej konieczności".

Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat*, Warszawa 1998.

Na podstawie przytoczonego fragmentu *Innego świata* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego wyjaśnij, jak system totalitarny wpływa na relacje międzyludzkie.

14.
0–1

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 15. (0–2)

Przeczytaj poniższy fragment utworu literackiego.

Albert Camus
Dżuma

[…] I doprawdy, nie ma na ziemi nic ważniejszego od cierpienia dziecka, lęku, jakie to cierpienie przynosi, i racji, jakie trzeba dla niego znaleźć. Wszystko inne w życiu ułatwia Pan Bóg i zanim dojdziemy do tego punktu, religia nie ma zasług. Natomiast tu przypiera nas do muru. Tak więc jesteśmy pod murami dżumy i w ich śmiertelnym cieniu musimy znaleźć dla siebie dobrodziejstwo. Ojciec Paneloux odmawia sobie nawet łatwych korzyści płynących z przedostania się przez ten mur. Wygodnie byłoby mu powiedzieć, że rozkosze czekające dziecko mogą wynagrodzić jego cierpienia, ale doprawdy nic o tym nie wie. Któż mógłby bowiem twierdzić, że wieczna radość może wynagrodzić chwilę ludzkiego cierpienia? [...] Nie, ojciec Paneloux pozostanie u stóp muru, wierny tej męce, której symbolem jest krzyż, twarzą w twarz z cierpieniem dziecka. I powie bez lęku tym, którzy go dziś słuchają: „Bracia moi, chwila nadeszła. Trzeba we wszystko uwierzyć albo wszystkiemu zaprzeczyć. A któż spośród was ośmieliłby się wszystkiemu zaprzeczyć?”.

Albert Camus, *Dżuma*, tłum. Joanna Guze, Warszawa 2017.

15. 0–1–2

Wyjaśnij, jak pod wpływem cierpienia dziecka zmieniła się postawa duchownego wobec dżumy. W odpowiedzi odwołaj się do przytoczonego fragmentu *Dżumy* oraz do całej powieści Alberta Camusa.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 16. (0–1)

Przeczytaj poniższy fragment utworu literackiego.

Jacek Kaczmarski
Przechadzka z Orfeuszem

Wiem dobrze jak ci ciężko
Nie dzielić bólu z nikim
I wracać martwą ścieżką […]
Graj dalej Orfeuszu
Żeby przekonać siebie

Jacek Kaczmarski, *Przechadzka z Orfeuszem* [w:] tegoż, *Między nami. Wiersze zebrane*, Warszawa 2017.

Do którego rozstania Orfeusza z Eurydyką nawiązano w przytoczonym fragmencie utworu Jacka Kaczmarskiego? Uzasadnij odpowiedź, odwołując się do fragmentu *Przechadzki z Orfeuszem* oraz do mitu o Orfeuszu i Eurydyce z *Mitologii* Jana Parandowskiego.

16.
0–1

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS (nie podlega ocenie)

JĘZYK POLSKI

Poziom podstawowy

Arkusz 1. (testy)

Formuła 2023

JĘZYK POLSKI

Poziom podstawowy

Arkusz 1. (testy)

Formuła 2023

JĘZYK POLSKI

Poziom podstawowy

Arkusz 1. (testy)

Formuła 2023